

چرایی ضرورت انفاق از نگاه اسلام

یک عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی گفت: برای اینکه مشکلات ایتم و مستمندان جامعه حل شود، باید فرهنگ انفاق را در سطح جامعه ترویج دهیم. البته این انفاق باید با حفظ حرمت انسان‌ها صورت گیرد.

یک عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی گفت: برای اینکه مشکلات ایتم و مستمندان جامعه حل شود، باید فرهنگ انفاق را در سطح جامعه ترویج دهیم. البته این انفاق باید با حفظ حرمت انسان‌ها صورت گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی در گفت‌وگو با خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، با بیان این‌که «دو بال اساسی ایمان، نماز و انفاق است» اظهار کرد: کمتر آیه‌ای در قرآن داریم که از نماز سخن گفته باشد ولی به انفاق اشاره‌ای نداشته باشد. نماز تجلی رابطه با خدا و انفاق تجلی رابطه انسان‌ها با یکدیگر است.

وی افزود: با توجه به برخی از آیات می‌توانیم این مفهوم را درک کنیم که انفاق و نماز از اصول دین هستند. در آیات اول تا پنجم سوره بقره که دومین سوره قرآن است، به انفاق اشاره شده است. انفاق به قدری مهم است که خداوند در ابتدای قرآن به آن اشاره می‌کند پس اگر می‌خواهیم به مفهوم قرآن برسیم ابتدا باید انفاق کردن را فرا بگیریم.

این عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تصریح کرد: علاوه بر دستورات الهی، عقل ما نیز به ما این دستور را می‌دهد که کمک به مستمندان و یتیمان بهترین راه برای رسیدن به آرامش است. انفاق یک داد و ستد مالی است که در قرآن از آن تحت عنوان زکات، صدقه و فطریه یاد می‌شود. عناوین مهم نیست. مهم این است که این عنوان‌ها همه یک حرف مشترک دارند و آن این است که اگر می‌خواهیم به عبودیت الهی برسیم باید انفاق کردن را فرا بگیریم.

حسینی خاطرنشان کرد: وقتی انفاق می‌کنیم نیازهای دیگران را تامین می‌کنیم و با رفع نیاز انسان‌ها به قرب الهی می‌رسیم. در روایات داریم که اگر ما به مومنی توجه کنیم مثل این است که به خدا توجه کرده‌ایم. در آیه 104 سوره توبه خداوند می‌فرماید وقتی به کسی کمک یا صدقه‌ای می‌دهید ابتدا من از شما آن را دریافت می‌کنم و این نشان از این دارد که انفاق از چه جایگاه ارزشمندی برخوردار است.

وی افزود: در احادیث وارد شده است که اگر فقر در جامعه‌ای وارد شود دین از آن جامعه خارج می‌شود، پس این وظیفه افراد متمکن است که به امور مستمندان رسیدگی کنند.

این استاد حوزه خاطرنشان کرد: یکی دیگر از مشکلات جوامع بشری مشکل ایتم است. متأسفانه یک سری از ایتم‌ها ما از حداقل امکانات هم بهره‌مند نیستند. ما باید با ترویج انفاق در جامعه به کمک مستمندان و ایتم برویم. فراموش نکنیم که این کمک ما باید با حفظ کرامت آن‌ها باشد. در آیه 273 سوره بقره وارد شده است که اگر قرار است فقیری را از تنگنا خارج کنیم باید کرامت او حفظ شود. این جزء منطق قرآن است.

وی افزود: ما باید به این باور برسیم که کمک به مستمندان و یتیمان از مال انسان کم نمی‌کند. متأسفانه یک سری از افراد جامعه ما این طرز فکر نادرست را دارند که می‌گویند اگر خدا می‌خواست به فقرا هم می‌داد. این نگاه باید اصلاح شود. گستره انفاق گستره بسیار گسترده و وسیعی است و برای اینکه ما انسان‌ها وسعت آن را درک کنیم تقسیم‌بندی صورت نگرفته است. در منطق قرآن مهم این است که ما انسان‌ها انفاق کردن را فرا بگیریم.

حسینی تصریح کرد: صدقه و کمک به سائرین فقط مالی نیست، شاید خیلی با خود فکر می‌کنند ما از نظر مالی تمکن نداریم، ولی آن‌ها می‌توانند از طریق عاطفه این انفاق را انجام دهند. نیمی از نیاز مستمندان و یتیمان جامعه ما عاطفی است. در احادیث وارد شده کسی که بر سر یتیمی دست نوازش بکشد به اندازه تار موهایش برای او عبادت به حساب می‌آید. پس کسانی که از نظر مالی قوی نیستند می‌توانند با حس عاطفه و روح خود انفاق را انجام دهند.

وی ادامه داد: فراموش نکنیم وقتی می‌خواهیم انفاق کنیم باید از طبیات مال خود انفاق کنیم نه از چیزهایی که برای ما اضافه است. خداوند برای اینکه حس انفاق را در انسان‌ها ترغیب کند، از عنصر تشویق بهره می‌برد و در احادیث اسلامی وارد شده انفاق کردن مثل دانه‌ای است که می‌پاشیم و 70 برابر آن را برداشت می‌کنیم.

این استاد حوزه و دانشگاه در پایان گفت: یکی دیگر از راه‌های خداوند برای ترغیب انسان‌ها به سمت انفاق تهدید است. خداوند در آیه 180 سوره آل عمران می‌فرماید: فکر نکنید با بخل‌ورزیدن می‌توانید به جایی برسید. در قیامت آن‌هایی که بخیل بودند و انفاق نکردند ثروتشان تبدیل به طوقی از آتش می‌شود.